

More je rodila mama val

Glasovi djetinjstva

Tek je nekolicina pisaca (možda Mark Twain, Lewis Carroll i Ian MacEwan) uspjela dozvati istinski glas djetinjstva bez upadanja u krvotvorene ili iskriviljanje. U knjigama koje pišu odrasli, dječje riječi često dobivaju čudno umjetno slatkoču koja im oduzima svežinu i originalnost. Tko onda može tvrditi da je ikad čuo ili pročitao istinski, neposredni glas djece? Malo je odraslih koji na ovo pitanje mogu odgovoriti potvrđno, također, i zbog toga što su djeca u cijelokupnoj svjetskoj literaturi najuštkivanja i najpotisnutija tema. To izgleda kao prava, iako vjerojatno nesvesna, urota štunjne. No djeca govore, i uvek su govorila, iako se njihove riječi rijetko sluša i ne ostavljaju trag. Dječje riječi ponekad se mogu činiti nevjerojatno slične našima, ali nas prisjećaju dalekih i nepoznatih svjetova i značenja na koje se mi kao odrasli prečesto oglušujemo. Davanje glasa djetinjstvu zapravo znači prepoznavati dječje pravo da bude primarni stvaratelj svog života. Davanje glasa djeci je hrabra pustolovina koja nas poziva da otvorimo uši i poslušamo ovaj "nesasušan glas" u nama

postaje obred s bezbroj oblika koji ponovo evocira taj dogadjaj i pokušava dokučiti njegovu enigmu.

Ne možemo doživjeti direktno iskustvo našeg postanka, a dječja maštovita tumačenja izražavaju iznenadujući uvid, pažljivo odmjerene osjećaje, ponekad dezorientiranost, ili jednostavnu znatitelju o tome što se nalazi u nama, tu u trbuhi svemira.

Sve fotografije na stranicama 9-14 snimljene su u DV Rijeka, CPO Pećine

More je rodila mama val. Vrijeme je rodila oluja. A mene?

Čak ni znanstvena neurobiologija niti genetika ne mogu potpuno zadovoljavajuće odgovoriti na ovo pitanje, koje je dio velike tajne života. Ako odbacimo rode i vilenjake, majčin trbuš može ponosno rasti (u dječjim mislima) kao originalno mjesto gdje počinje život. No pitanje ostaje a tumačenja se uvijestručuju. Rodenjem sudjelujemo u povijesti svijeta, a porod je dogadjaj prepun simbola koji radaju mnogo mitova jer u njemu vlada tajnovitost koja nadilazi bilo koje zamisljenu koju nam može ponuditi znanost. To je trag nastanka čovječanstva, mit postanka zemlje, o radanju dana. I mit

REGGIO CHILDREN

Medunarodni Centar za zaštitu i promociju prava i potencijala sve djece

Reggio Children osnovan je kao poduzeće s ograničenom odgovornošću 11. Ožujka, 1994. g. s gradskom upravom Reggio Emilia kao glavnim dioničarem. Ostatak dionica drže Pietro Manodori Foundation, Udruga "Friends of Reggio Children" koja uključuje preko 800 volontera, Erios zadrugu i Zadrugu Italiana Ristorazione i preko 50 pojedinačnih dioničara. Reggio Children osnovan je s ciljem zaštićivanja i promicanja bogatstva iskustva akumuliranog tijekom mnogih godina rada u području obrazovanja male djece općinskih vrtića i jaslica te predškola Reggio Emilia. U kontekstu opće krize obrazovanja, kulturnog osromašenja obrazovnih sustava, i zanemarivanja prava djece, Reggio Children projekt oblikovan je kako bi stvorio mogućnosti za razmjenu ideja, raspravu i istraživanje teme koja će biti ključna za našu budućnost: nova kultura djetinjstva koja daje pravu vrijednost dječjem potencijalu i kreativnosti. Jedan od glavnih zadataka Reggio Children je odgovoriti na sve brojnije zahtjeve iz svih krajeva svijeta, naročito Evrope i Sjedinjenih Država za informacijama o Reggio iskustvu. Pristup se zasniva na ideji Lorisa Mallaguzzija, koju je poduprijeo i nastavio promotivno vijeće i predanost javnih i privatnih institucija, kao i pojedinaca iz zajednice.

Sandra Picinini